

ישיבת המתמידים "מאור שרגא"
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רמת ויז'ניץ חיפה

אדר תשפ"ה

בס"ד

פרשת "ויקהל"

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" (ל"ה א'). למה נאמרה פרשה זו בהקהל? לפי שראה משה שעתיד בית המקדש להיחרב בעוון שנאת חנם, עמד והקהילם בטרם מסר להם עניני המשכן, לרמז: האחדות והליכוד של יהודים בצוותא, תנאי ראשון למעשה המשכן.

(רבי משה מפשבורסק)

*

"לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת" (ל"ה ג'). אל רבה של ירושלים רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל באו והודיעו כי בבית אחד הבעירו אש ומבשלים בשבת. מיד קם ורץ בבהלה למקום הבערה, נכנס אל הבית מבלי לשאול רשות והתחיל להוכיח את מחללי השבת על רשעם.

עמד בעה"ב כנגדו ושאל: וכי כך דרכו של תלמיד חכם, להתפרץ ולהיכנס בתוך בית חברו פתאום? ענה לו רבי יוסף חיים אף הוא בתמיהה: כלום דרכו של אדם להתעכב על עניני דרך ארץ ונימוס, בשעה שרואה אש בוערת בבית חברו...

*

"כל איש ואשה אשר נדב לבם... הביאו בני ישראל נדבה לד' " (ל"ה כ"ט). י"ל בדרך צחות שנדבתם היתה בזה שהביאו את בני ישראל, היינו בניהם הרכים והקטנים נדבה להשי"ת. כלומר שחנכו את בני ישראל ברוח ישראל סבא לד' ולתורתו, ובהביאם למשה רבנו שילמדם תורה ויראת שמים, היא הנדבה החשובה ביותר למשכן ד'.

*

"והנשאים הביאו את אבני השהם" (ל"ה כ"ז). רש"י: כך אמרו נשיאים – יתנדבו צבור מה שמתנדבין ומה שמחסרין אנו משלימין... ולפי שנתעצלו מתחילה נחסרה אות משמם (אות י'). מכאן למדים אנו, כי אדם שניתנת לו האפשרות להיות מן הראשונים לדבר מצוה והוא מתעכב, אפי' מתוך כוונה טובה, משום שרוצה להשלים אח"כ את כל אשר יחסר – הרי זו ג"כ עבירה ואין זו אלא עצלות.

*

"והנשאים הביאו" (ל"ה כ"ז). רש"י: ולפי שנתעצלו מתחילה נחסרה אות (יו"ד) משמם. מכאן למדים שעיקר היהדות תלויה במדת הזריזות וההתלהבות לעבודת הבורא. שהרי הנשיאים כיון שנתעצלו חסרה בהם יו"ד ("יידישקייט").

*

"והמלאכה היתה דים... והותר" (ל"ו ז'). "דים" אותיות 'מיד', "הותר" אותיות 'תורה', לרמז לנו שהעוסק בתורה מלאכתו מתברכת ונעשית מיד.

*

"וימלא אותו רוח אלקים בחכמה בתבונה ובדעת" – ראשית חכמה יראת ד'

בפרשת השבוע (ל"ה ל"א) "וימלא אותו רוח אלקים בחכמה בתבונה ובדעת", אמרו חז"ל (ברכות נ"ה) 'אמר ר' יוחנן אין הקב"ה נותן חכמה אלא למי שיש בו חכמה'...רבי אבהו אמר שנאמר (שמות ל"א ו') 'ובלב כל חכם לב נתתי חכמה'.

לכאורה יש להבין דברי חז"ל 'אין הקב"ה נותן חכמה אלא למי שיש בו חכמה', והחכמה הראשונה מהיכן הגיעה לאדם ?

אלא אפשר להבין ע"פ **משל**: לאבא הרוצה לחלק לבניו תבואה, והודיע להם להכין אוצר נקי כדי שיהיה מקום להכניס את התבואה, ושתתקיים בידם. כאשר בא האבא לחלק לבניו את התבואה שהבטיח – אזי נותן הוא לכל בן לפי גודל אוצרו אשר הכין, ואף אם ירצה האבא וידו פתוחה לתת הרבה – הבן אינו יכול לקבל אם אין אוצרו גדול להחזיק הרבה, וכן אם הבן לא הכין אף אוצר קטן – גם האבא לא יתן לו כלל כי אין מקום משומר ונקי שיתקיים אצלו.

והנמשל: הקב"ה ידו פתוחה להשפיע תמיד לכל איש מעם סגולתו, רוב שפע חכמה בינה ודעת, אשר תתקיים בידם ויקשרום על לוח ליבם, להשתעשע אתם בבואם לעוה"ב ותלמודם בידם.

אולם הדבר תלוי לפי גודל **אוצר היראה** שהקדים והכין האדם אצלו. כמש"כ (ישעי' ל"ג ו') "יראת ד' היא אוצרו", ואמרו חז"ל (אבות ג') 'כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו, חכמתו מתקיימת'.

הכין אדם אוצר גדול של **יראה** כן יתן לו הקב"ה חכמה ברוב שפע לפי אוצרו, וכמו שאמרו חז"ל (ברכות ל"ג) 'הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים', זה בידי האדם. אולם אם לא הכין האדם אף אוצר קטן של 'יראת שמים', גם הקב"ה לא ישפיע לו חכמה כלל, מאחר ולא יכולה להתקיים אצלו.

והנה גם ה'יראה' נקראת חכמה כמש"כ (איוב כ"ח) "הן יראת ד' היא חכמה", וכן נאמר (תהלים י"ט) "יראת ד' טהורה עומדת לעד".

לפי"ז אפשר להבין דברי חז"ל – אין הקב"ה משפיע חכמת התורה לאדם – 'אלא למי שיש בו חכמה', אלא לאדם שהקדים והכין אוצר של יראת ד' טהורה שנקראת 'חכמה'.

למדים אנו כאשר אדם קם בבוקר ואומר **ראשית חכמה יראת ד'** - הכוונה שיקדים אוצר של יראת שמים, ועי"ז יזכה מהשי"ת לשפע חכמה בינה ודעת. (אמרי דעת – באר יחיאל)

*

זריזות מידה טובה ויקרה היא בכל איבריו של אדם, זולת **הפה והלשון**, שניהם זוללים בפיהם: זה בנכנס וזה ביוצא. (המגיד ממעזריטש)

*

פורים מן התורה מניין ? שנאמר (שמות כ"ג ט"ו) "את חג המצות תשמור ... ממצרים ולא יראו פני ריקם" ר"ת פורים, ונרמז בפסוק זה כי פורים הוא דרך לפסח.

זיכרון להולכים

במלאת שנה לפטירתו של המחנך הגה"ח משה שמואל רוטנר ז"ל

ט"ז אדר ב' תשפ"ד – ט"ז אדר תשפ"ה

"אבי אבי רכב ישראל ופרשיו", אבי בתורה אבי ביראת שמים ומידות טובות. הלב ממאן להאמין על איש

קדוש שהיה בינינו ואיננו עוד, חז"ל אומרים (קה"ר פ' י"ב אות י"ג): בשעה שאדם נפטר מהעולם אומר הקב"ה למלאכי השרת צאו וראו מה אומרים עליו הבריות כשר היה ישר היה מיד מיטתו פורחת באויר. לכאורה קשה מה שייך כשר היה, ישר היה, היה צריך לומר צדיק היה, ירא שמים היה, וגם מה הפירוש מיטתו פורחת באויר, אלא הפירוש אפשר לומר שהעיקר אצל הקב"ה בין אדם לחברו וזה הפירוש צאו וראו מה אומרים עליו הבריות בין אדם לחברו כשר היה ישר היה, האם התנהג עם הבריות על הצד היותר טוב א"כ מיד מיטתו פורחת באויר וגם הדברים שבין אדם למקום עולים למעלה לרצון.

הגה"ח רבי שמואל משה רוטנר ז"ל

בבואי לדבר על מורי ורבי זצ"ל קשה מאוד הדבר בכל המובנים הן בין אדם למקום והן בין אדם לחברו כמה שנאמר ונכתוב עדיין לא ניגע באפס קצהו.

בין אדם למקום - כל יום בקביעות היה משכים קודם עלות השחר ולא היה מחסיר טבילה במקווה מידי

יום, לאחמ"כ היה אומר עשרות בשנים בלא להחסיר ובקביעות בזמן שיעור בדף היומי בטוב טעם ודעת כמונה מעות, עם כל הפירושים וכמובן שכמה וכמה פעמים סיימו את הש"ס, כמו כן במשך כל היום היה עוסק בתורה הן לפנה"צ לימד את צעירי הצאן בהקניית דרכי הלימוד בגמי' והבנתה בדרך האמת, ומיד לאח"מ היה יושב עם חברותו עד מאוחר בלילה בקביעות יום ביומו. וכדאי להדגיש שלא היה מושג להפסיק באמצע הלימוד בכלל בהתמדה עצומה, אפילו בזמנים הכי קשים לא ויתר על הקביעות, כמו כן הרבה

עם כ"ק מרן בעל ה'חכמת אליעזר' זיע"א

מן הלומדים היו שואלים אותו בהבנת הגמ' ולכולם היה עונה בפשטות וענווה.

עמוד התפילה - במשך עשרות בשנים וגם בהיותו אברך צעיר כשהיה נכנס לבהכ"נ לתפילה היה מתיישב

על מקומו ולא מדבר כלום לא במילי דשמיא וכ"ש לא במילי דעלמא, ואפילו כשהיו ילדיו ונכדיו באים אליו היה פיו כאילם, ואפילו שלא בשעת התפילה, היה הדבר לאות ולמופת דבר זה, כמו כן לא ראו אותו שעמד בקבוצות בין חברים בדיבורי דעלמא בכל מצב ובכל זמן. בין מנחה למעריב היה מוסר שיעור במשנה והלכה בטוב טעם ובחן רב, וזכיתי להיות ממשתתפי השיעור כאשר כל משנה נאמרה עם כל התוספות והפירושים, וכן ההלכה עם הרבה הוספות ומנהגים ובפרט מבית אביו הגדול

עם הרה"ק רבי שמואל הלוי ואזנר זצ"ל

עם כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שהרבה לדבר עליו על מנהגיו בבית ובבית המדרש, וזכה כמה וכמה פעמים לסיים ש"ס משניות ומשנה ברורה על כל חלקיו.

חסידות - היה מלא וגדוש בידיעה עצומה בספרי חסידות והיה מרבה לצטט דברי חסידות מרבוה"ק, וכן לא היה מושג ואפילו פעם אחת שיבוא לשולחן הטהור בערב לאחר שהרבי שליט"א נכנס, תמיד היה מקדים ובמשך כל השוה"ט לא היה מוציא מפיו ואפילו מילה אחת, היה יושב בהכנעה ואפילו כשבאו נכדיו וישבו לידו לא דיבר איתם אלא כולו מקשה אחת חסידות ויראת שמים.

בין אדם לחברו - היה מרבה בשלום כל אדם ומעולם לא היה מעורב בכל ענייני הציבור אלא היה מתנהג בענווה, מעולם לא ראינו אותו מחווה דעה ודומה לזה בכל ענייני הזמן תמיד היה מחפש כיצד לכבד את

עם כ"ק אדמו"ר מבעלזא שליט"א

הבריות ולעזור בכל מה דאפשר ברוחניות ובגשמיות, ובפרט בהיותו מנהל את בית המדרש 'היכל התפילה' – כולל הישן' שבו מסר את שיעוריו והתפלל שם שחרית כל אדם שהגיע ואפילו שצעיר ממנו עשרות בשנים דאג שיהיה לו מקום כראוי וירגיש בנוח.

זו יריעה בפני עצמה כמה דאג במסירות נפש ברוחניות וגשמיות שיהיה המקום לתורה ולתפילה ולדאוג לכל הצרכים על הצד היותר טוב כולם ידעו והכירו כי המקום ראוי לשרות בו השכינה ב"זה קלי ואנוהו".

בערוב ימיו – כאשר התבשר והתבשרנו על מחלתו הקשה, ראינו אדם שיודע "מאין באת ולאן אתה הולך" באמונה פשוטה וטהורה, לא ראו עליו שום שינוי ואפילו במשהו מהנהגתו ועבודתו אלא ביתר

עם הרה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א

שאת ועוז גם בימים הכי קשים שהיה אומר שאינו מסוגל אפילו לדבר, לא ויתר על השיעורים והיה מגיע בשארית כוחותיו למסור שיעורים והיה המקום לחרדת אלוקים לראות את מצבו ואעפ"כ לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעוניי, וממש עד ימיו האחרונים היה סדר יומו מלא בתורה ויראת שמים, קשה מאוד על האבדה הגדולה. הקב"ה ברחמיו הרבים ובחסדיו הגדולים יזכנו שיתקיימו דברי הנביא יקיצו וירננו ישני עפר ונזכה לתחיית המתים ולגאולה שלמה אמן.

(הרב יעקב קליין)